

רע"פ 7707/17 - א.ב שירותי תעופה בע"מ, נסיר ביראני, אנואר ביראני, אמג'ד ביראני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 7707/17

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקשים: 1. א.ב שירותי תעופה בע"מ
2. נסיר ביראני
3. אנואר ביראני
4. אמג'ד ביראני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי
מרכז-לוד, מיום 19.7.2017 בע"ח 52900-05-17
שניתנה על-ידי השופטת נ' בכור

בשם המבקשים: עו"ד רמי חלבי

בשם המשיבה: עו"ד נורית הרצמן; עו"ד ערן בנאי

החלטה

1. בקשת רשות לערור על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטת נ' בכור) בע"ח

עמוד 1

17-05-52900 מיום 19.7.2017, בגדרה נדחה ערר על החלטתו של בית משפט השלום בראשון לציון (השופט ע' מיכלס) בצ"א 17-03-31906 מיום 9.5.2017, שבה נדחתה בעיקרה בקשת המבקשים לשחרר רכבים וכספים שנתפסו על ידי המשיבה.

2. ביום 14.3.2017 פתחה משטרת ישראל בחקירה גלויה נגד המבקשים בחשד לביצוע עבירות מרמה והלבנת הון בהיקף נרחב במסגרת פעילותם בחברת א.ב. שירותי תעופה (להלן: החברה), העוסקת במתן שירותי צביעה וניקיון של חלקי מטוסים לתעשייה האווירית לישראל. עם המעבר לחקירה גלויה, נתפס רכוש השייך למבקשים, ובכלל זאת נכסי נדל"ן, כלי רכב, יתרות זכות שונות וחשבונות בנק.

3. המבקשים הגישו בקשה לשחרור התפוסים. לאחר שניתנו שתי החלטות שבהן הורה בית משפט השלום על שחרור חלקים מתוך הכספים ויתרות הזכות שנתפסו, דן בית משפט השלום בבקשת שחרור כלל התפוסים. בהחלטתו הורה על מינוי משקיף לחברה, על מכירתם וחילוטם של שניים מרכבי החברה, על הותרת העיקול על נכסי הנדל"ן של החברה וכן על הותרת העיקול על חלקים מתוך הכספים ויתרות הזכות שנתפסו.

4. המבקשים הגישו ערר על החלטת בית משפט השלום לבית המשפט קמא, ובו השיגו על הכרעותיו השונות. בית המשפט קמא קבע תחילה כי נגד המבקשים עומדת תשתית ראייתית אשר מבססת את קיומו של חשד סביר לביצוע העבירות שבהן הם נחשדים. בהמשך, בחן בית המשפט קמא את ההחלטה על מינוי משקיף לחברה ומצא כי היא חיונית לנוכח חוסר הוודאות בדבר מצבה הכלכלי של החברה, אשר נובע מחוסר שיתוף פעולה מצידם של המבקשים. בתוך כך הבהיר בית המשפט קמא כי למשקיף שאותו מינה אין סמכויות לניהול החברה, וכי כל תפקידו מתמצה בדיווח לבית המשפט על אי סדרים אשר יתגלו בה. לאחר מכן, נדרש בית המשפט קמא להכרעתו של בית משפט השלום בעניינם של יתר התפוסים, ופסק כי היא משקפת גישה מאוזנת, סבירה ומידתית.

5. בבקשתם גורסים המבקשים כי הכרעותיהן של הערכאות קמא בדבר מינוי משקיף לחברה מעוררות סוגיה עקרונית אשר טרם הובאה לפתחו של בית משפט זה. לשיטתם, חשבונות הבנקים שלשמם מונה המשקיף אינם תפוסים, ומשום כך לא קמה סמכות למינוי זה על פי פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: הפקודה). לגופם של דברים, קובלים המבקשים על נחיצותו של המשקיף. בהמשך, מעלים המבקשים שורת השגות ביחס לקביעותיהן של הערכאות קמא בדבר יתר התפוסים. המבקשים טוענים כי קביעות אלו אינן מבוססות בדין, משקפות תשתית עובדתית שגויה, וגורמות להם נזק בלתי מידתי.

6. המשיבה מתנגדת לבקשה. תחילה, עומדת המשיבה על אמות המידה המצומצמות שלפיהן יש להיעתר לבקשות מעין זו. לעמדתה, עניינם של המבקשים אינו מעורר כל שאלה בעלת חשיבות ציבורית, והוא נוגע אך לנסיבותיהם הפרטניות. הגם שמכירה המשיבה בכך שבית משפט זה טרם נדרש לסוגיית מינויו של משקיף לשם שמירה על נכסים המיועדים לחילוט, אין היא סבורה כי שאלה זו מצדיקה מתן רשות לערור. זאת, מאחר שבית משפט זה הכיר זה מכבר בסמכותן של הערכאות השונות להיעזר באפוסטרופוס הכללי לשם שמירת ערכם של נכסים המיועדים לחילוט. בהמשך תגובתה, נדרשת המשיבה לטענותיהם הפרטניות של המבקשים, ושוטחת את טעמיה לצידוד בהכרעותיהן של הערכאות קמא.

7. אציין, למען שלמות התמונה, כי ביום 22.11.2017 הגישו המבקשים בקשה דחופה לעיכוב ביצוע החלטתו עמוד 2

של בית המשפט קמא, שאליה נעתר באותו יום המשנה לנשיאה ח' מלצר.

דין והכרעה

8. דין הבקשה למתן רשות לערור להידחות. הלכה היא כי רשות לערור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים שבהם מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית, החורגת מעניינם של הצדדים להליך, או במקרים שבהם מתקיימות נסיבות פרטניות חריגות ומיוחדות המצדיקות זאת, כגון פגיעה לא מידתית בזכויות הנאשם או אי מתן משקל ראוי לשלום הציבור ולביטחונו (ראו למשל בש"פ 3937/16 גביבולייב נ' מדינת ישראל (15.6.2016)).
9. עיון בבקשתם של המבקשים מלמד כי רובן ככולן של הטענות המפורטות בה כלל אינן מתאימות למסגרת הדיונית שבה הועלו. זאת, משום שכלל לא מובהר מהי הסוגיה העקרונית שאותה מעוררות השגות אלו, ומדוע אין הן מתמצות בנסיבותיו הקונקרטיים והייחודיות של המקרה שלפניי. לפיכך, דין טענות אלו להידחות על הסף, מבלי להידרש אליהן לגופן.
10. לצד זאת, משליכים המבקשים את יהבם על כך שהורה בית משפט השלום על מינוי משקיף - צעד שאף לשיטת המשיבה טרם נידון מפורשות בפסיקתו של בית משפט זה. על אף האמור, לא שוכנעתי כי די בכך על מנת לצלוח את המשוכה הגבוהה הניצבת בפני המבקשים בבואם לבקש דין ב"גלגול שלישי" בעניינם. כפי שעולה מתגובת המשיבה, מינויו של משקיף במסגרת הליכים העוסקים בתפיסת נכסים עקב חקירה פלילית אינו בבחינת חזון נפרץ, ודומה כי אין כיום מחלוקת בין הערכאות הדיוניות בדבר הסמכות לנקוט צעד זה או בדבר תועלתו. אינני מוצא דופי בגישה זו, אשר מעוגנת היטב בלשונו של סעיף 34 לפקודה, שלפיה רשאי בית המשפט לצוות כי החפץ התפוס "יימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיוורה בית המשפט - הכל בתנאים שייקבעו בצו". ניתן להיווכח - כפי שנקבע בפסיקת בית משפט זה - כי מוענקת לבית המשפט סמכות רחבה, ובלבד שהצעדים שיינקטו יסייעו בשמירה על ערכו של התפוס (ראו רע"פ 7600/08 אברם נ' מדינת ישראל, פסקאות 14-15 (7.4.2009)).
11. לנוכח האמור, אני סבור כי לא עלה בידם של המבקשים להראות כי עניינם אכן מעורר שאלה עקרונית, שלהכרעה בה צפויה להיות חשיבות ציבורית. למעלה מן הצורך, אציין כי קביעתו הפרטנית של בית משפט השלום בדבר מינוי המשקיף מקובלת עליי, לנוכח הקשיים הרבים שאותם הערימו המבקשים על הערכאה הדיונית, בבואה לנהל את ההליך שלפניה באופן מושכל. זאת ועוד, וכפי שצינו הערכאות קמא, הודות למינוי המשקיף התאפשר שחרור חלק מתוך נכסיהם התפוסים של המבקשים. דומה אפוא כי בטענותיהם מבקשים הם לאחוז את החבל משני קצותיו - מחד גיסא, משיגים הם על הנכסים שנותרו תפוסים; ומאידך גיסא, מלינים על האמצעי שנקט על מנת להקל על שחרור נכסיהם. מטבע הדברים, דיין של טענות אלו להידחות.

12. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ו' בטבת התשע"ח (24.12.2017).
